საქართველოს კომუნისტური პარტია (ბოლშევიკებისა)

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

ხუთშაბათი, 19 აგვისტო 1920 წ.

რედაქცია და კანტორა მოთავსებულია პასკევიჩის ქ. № 3 მეორე სართულში. თვიური ხელისმომწერთათვის გაზეთი ღირს 125 მან.

ფასი 5 მან.

№ 21 ყოველდღიური ორგანო საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ცენტრალურ და თბილისის კომიტეტებისა. № 21

„გადასახადები — ეს დედის ძუძუა, რომლითაც იკვებება მთავრობა. გადასახადები — ეს მეხუთე ღმერთია კერძო საკუთრების, ოჯახის, წესიერების და რელიგიის გვერდით.

მთავრობა — ეს რეპრესიების იარაღია, ეს ავტორიტეტის ორგანოებია, ეს არმია-პოლიცია-მოხელეები, მსაჯულები, მინისტრებია, ეს მღვდლებია. გადასახადებზე თავდასხმა — ეს თავდასხმაა ანარქისტებისა წესიერების დარაჯებზე, რომელნიც იცავენ ბურჟუაზიული საზოგადოების ნივთიერ და სულიერ წარმოებას პროლეტარულ ვანდალების თავდასხმებისაგან“.

იეზუიტების შეფის მონტალამბერის სიტყვებია, რომელიც კ. მარქსს მოჰყავს თავის შრომაში: „კლასიური ბრძოლა საფრანგეთში“.

«ჩუმი ტრაგედია»

ამას წინეთ ჩვენს გაზეთში აღნიშნული იყო ის გადასახლების პოლიტიკა, რომელიც ბ. მინისტრ ხომერიკის უწყებას გამოუმუშავებია, და რომელიც მან ამცნო ქართვ. სოც.-დემ. პარტიის მეორე ყრილობას. „დაწყებული მეხადირიდან ამბობდა ის — რესპუბლიკა რკალივით გარშემორტყმულია ან უცხო ტომის ხალხით, ან კიდევ ისეთებით, რომელნიც შეგნებით ქართველი არ არიან... არა ერთი და ორი ფრონტი გაგვიჩნდა სწორეთ იმიტომ, რომ ჩვენს ბჭეებს არა საიმედო ხალხი ედგა... და აი, გადასახლების პოლიტიკა საშვალებას გვაძლევს ეს მდგომარეობა ცოტათი მაინც გამოვასწოროთ და სახელმწიფოს საზღვარზე დარაჯი დავაყენოთ“... (იხ. ბ. ხომერიკის ბროშურა: „აგრარული რეფორმა და ჩვენი სასოფლო მეურნეობა“, გვ. 23). ჩვენს გაზეთში მოთავსებულ ბიბლიოგრაფიულ შენიშვნაში ასეთ პოლიტიკას მეფის მინისტრების ნაანდერძევი „თელილი გზა“ ეწოდა, გზა მიმართული ქართველ კაზაკობის შესაქმნელად. კაზაკობას ხომ ორი რამ ახასიათებდა: მას დავალებული ქონდა რომანოვების რუსეთში დარაჯობა საზღვრების, და ასეთი ჩამომავლობითი მოვალეობის ასრულებისთვის მას აუარებელი პრივილეგიები ქონდა მინიჭებული უფლებრივ-ეკონომიური ხასიათისა. ბ. ხომერიკს არ დაუმალავს, რომ სადარაჯოთ ჩასახლებულთ პრივილეგიები ექნებოდათ მინიჭებული, მარა მისი რწმუნებით ეს ადგილობრივ მკვიდრ მოსახლეობის ხარჯზე არ იქნებოდა გატარებული. „ჩვენ, ამისთვის მოახსენებდა ის ყრილობას — არ დაგვჭირდება ძველი წყობილების პოლიტიკა ვაწარმოოთ, ადგილობრივი ხალხი ვდევნოთ და შევავიწროვოთ. არა, როგორც ვთქვით, თავისუფალი ვარგისი მიწები სწორედ ამ ადგილებშია, რუსეთის თავრობამ ჩვენდა საბედნიეროდ ვერ მოასწრო სავსებით ამ რაიონების უცხო ტომის ხალხით ავსება. ახლა საჭიროა მხოლოდ ამ ხალხის დენა იქ შესწყდეს და მათ მაგიერ ქართველ უმიწაწყლო გლეხს მიეცეს მამული თავის ქვეყანაში“ (იქვე გვ. 29).

მიუხედავათ ფიცისა და სარწმუნოებისა, ეს იგივე კრივოშეინების პოლიტიკა და პროგრამაა ქართველ დემოკრატიის პირით გამოთქმული, მაგრამ ვის ეგონა, ვინ წარმოიდგენდა რომ საქართველოს მმართველი პარტია, რა გინდ წვრილ ბურჟუაზიული რეაქციის მირონით არ იყოს ის ცხებული, ამაზე შორს წავიდოდა და გადასწყვეტდა ისეთი ზომის, ისეთი პროგრამის განხორციელებას, რის წინაშე თვით მეფის რუსეთის ბიუროკრატია უკან იხევდა, იმდენათ სასტიკი და საარაკო იყო მისთვისაც კი ეს ზომა. თუთხმეტიოდე წლის წინათ მეფის მოადგილის ვარანცოვ-დაშკოვის ბიუროკრატებმა თითქოს გადაწყვიტეს მთელი ინგუშის ხალხი აეყარათ და გადაესახლებიათ სადმე, ვინაიდან მას აბრალებდენ კავკავის რკინის გზაზე ხშირ დაცემას, მაგრამ ეს გადაწყვეტილება მხოლოდ მუქარად დარჩა და ის სისრულეში არ მოუყვანიათ. სამაგიეროთ ვარანცოვ-დაშკოვის მემკვიდრეებს, მიუხედავათ ბ-ნ ხომერიკის ფიცისა, სულ იოლად გადაუწყვეტიათ სამხრეთ-ოსეთის მოსახლეობის აყრა და გადასახლება.

გაზ. „სლოვოს“ გუშინდელ ნომერში ვკითხულობთ, რომ თბილისის მუშა-ოსებს ხელახლა მიუმართავთ მთავრობის თავმჯდომარისადმი განცხადებით, რომელშიაც ხაზგასმით აღნიშნავენ სრულ გაურკვევლობას და ყოვლად უმწეობას, რომელშიაც ჩაუგდია სამხრეთ-ოსეთის მთელი მოსახლეობა გადაწყვეტილებას მათი გადასახლების შესახებ. დელეგატები სთხოვენ მთავრობას გააცნოს მათ ოფიციალურათ, თუ რა ზომების გატარებაა გადაწყვეტილი სამხრეთ-ოსეთში; ნუ მიეცემა ნება ადგილობრივ მმართველებს მთავრობის გადაწყვეტილების ნაცვლად თავისი საკუთარი ზომები გაატარონ ოსეთში; მიეცეს ოსებს, და მუშა-ოსებს განსაკუთრებით, დრო და საშვალება აუჩქარებლად და ცხოვრების უეცრად დაუნგრევლად მოემზადონ გადასახლებისათვის; რომ ცხინვალში მომქმედ კომისიაში დაშვებულ იქნან სამი წარმომადგენელი მუშა-ოსებიდან...

აი რა ტრაგედია ტრიალებს თურმე სამხრეთ ოსეთის მშრომელების თავზე, აი რა სახელმწიფოებრივი ზომის განხორციელება ყოფილა უკვე გადაწყვეტილი ოსეთის მოსახლეობის წინააღმდეგ, იმ მოსახლეობის, რომელიც თვით შინაგან საქ. მინისტრის დამოწმებით ექსცესებისაგან იყო უკანასკნელ თვეებში და ახლაც არის ალბად, რაკი ძველი ადმინისტრაცია დარჩა ადგილზე, ის ადმინისტრაცია, რომელიც საჭიროებს მინისტრის სპეციალურ დარიგებას თუ როგორ მოექცეს ხვლხს, და მუქარას; თუ მაინც არ მოიშლის თავისას და ექსცესებზე ხელს არ აიღებს. და აი, ასეთი ჯოჯოხეთის გადამტანი მთელი ხალხი, უმეტესათ რასაკვირველია მიწის მუშა, სოფლის ღარიბნი, უნდა აიყარონ, თავისი ექსცესებისაგან გადარჩენილი საბუდარი სულ მთლად აათორიაქონ და გაუდგენ გზას უცხო კუთხეებისკენ, გამოუცნობელ მომავლისაკენ! და ეს ხდება ქართველ მენშევიკების საბრძანებელში! საამისო გეგმას იმუშავებენ სოც.-დემოკრატიულ უწყებებში! ყველაფერს მიგვაჩვიეს ქართველმა მენშევიკებმა, დაუჯერებელი მათ პრაქტიკაში სულ ჩვეულებრივი გახდა, მაგრამ არ გვინდა დავიჯეროთ, რომ მთელს ხალხს ისინი ასე ბუნებრივათ აათამაშებენ, რომ ასეთ გაუგონარ ძალადობას ჩაიდენენ, რომ საქართველოს ხალხთა საპყრობილეთ გადააქცევენ. აკმარეთ ოსეთის მშრომელთ ის ექცესები, რომლებსაც თქვენ თითონ ადასტურებთ, ნუ აგდებთ მთელ ხალხს ჩუმს, მარა ჯოჯოხეთურ ტრაგედიაში!

ბურიდანის სახედარი

უდიდესი ამბების მოწამე ვართ. ისტორიას არ ახსოვს მსგავსი რამ თავის მრავალ საუკუნის განმავლობაში. საზოგადოებრივ ცხოვრების აზვირთებული ქარიშხალი მთელ ქვეყანას ძირიანათ არყევს და მის ყოველივე თუნდ უმნიშვნელო ნაწილს თავის კორიანტელში ითრევს. სწარმოებს მთელი კაცობრიობის განთავისუფლება ყოველგვარი მონობისაგან, იწყება უდიდესი ხანა სოციალიზმის პრაქტიკულათ განხორციელებისა.

იმპერიალისტურმა ომმა მთელი თავისი გამანადგურებელი შედეგებით ულმობელი ამოცანა დაუყენა წინ გატანჯულ კაცობრიობას: ან დაღუპვა ან სოციალიზმი. ქვეყანა იდგა დაღუპვის კარზე, ის უკვე ჩათრეული იყო მის ჯურღმულში, და დიდხანს გამოსავალი გზაც კი არსად სჩანდა. მილიონობით ხალხი ერთმანეთს ჟლეტდა განუკითხავათ, ანადგურებდა ათას წლობით შექმნილ სიმდიდრეს და საბედისწერო ძალით შეპყრობილი და გაგიჟებული თვითონ ითხრიდა თავის სამარეს. სრულ დაღუპვას აღარაფერი უკლდა.

ასეთ პირობებში კაცობრიობის გადარჩენა უდიდესი საწაულს უდრიდა, მკვდრის გაცოცხლებას ემსგავსებოდა. საჭირო იყო არა-ჩვეულებრივი ძალა, არ ნახული შემოქმედება; რომ დასაღუპათ განწირულ ქვეყანას პირი ებრუნებინა სიცოცხლისაკენ, უკეთესი მომავლისაკენ. ეს ძალა, ეს შემოქმედება მხოლოდ სოციალიზმში მოიპოვებოდა.

ან დაღუპვა ან სოციალიზმი, — ასე დადგა საკითხი და როდესაც მთელი ქვეყანა მოცული იყო დაღუპვის შეუბრალებელი კლანჭებით, აფრიალდა წითელი დროშა იდალუწვდენელ რუსეთში და მოუწოდა მთელ ქვეყანას: ხსნა სოციალიზმშია.

ეს გზა არ იყო ვარდებით მოფენილი; იმპერიალისტური ომის და მის მასულდგმულებელ ძალების მოსპობა არ შეიძლებოდა შელოცვით და სულის შებერვით. ამისთვის საჭირო იყო იმპერიალისტური ომის შეგნებულათ გადაქცევა სამოქალაქო ომათ, რაც იაფათ არ უჯდებოდა კაცობრიობას; საჭირო იყო მძიმე მსხვერპლის გაღება ძველი ჯოჯოხეთური პირობებიდან თავის დასაღწევათ; ეს გზაც უდიდესი ტანჯვით იყო ალბეჭდილი, მაგრამ სხვა გზა არ იყო.

შეებრძოლა ერთმანეთს ორი შეურიგებელი ძალა: ძველი და ახალი, ბურჟუაზია და პროლეტარიატი, რეაქცია და რევოლიუცია, ქვეყნის დაღუპვა კაპიტალიზმის გადარჩენით, ქვეყნის ხსნა სოციალიზმის დამყარებით.

ბრძოლა უსწორო იყო: ხშირად იხრებოდა სასწორი ძველისკენ, ქვეყნის დამღუპავი ძალისკენ. მაგრამ ყოველი მისი მაჩვენებელი გამარჯვება ხდებოდა წყაროთ მისი უდიდესი დამარცხებისა; მეორე მხრით სოციალისტური ძალის ყოველი წაბორძიკება და მარცხი იწვევდა მის შეუდარებელ გაზრდას და განმტკიცებას. და თუ ერთ დროს დაღუპვის ტენდენცია სჭარბობდა სოციალიზმის ტენდენციას, პირველი სძალავდა და ახშობდა მეორეს, დადგა ის სანატრელი მომენტი, როდესაც სოციალისტური ძალა არა თუ გაუთანასწორდა მის მოსისხლე მტერს, კიდეც აჭარბებს და თავს ესხმის მას.

ეს ორი ძალა, კონკრეტულათ ხორცშესხმულნი, მთელი ქვეყნის დასანახათ დგანან ერთმანეთის წინააღმდეგ და სასიკვდილო იერიშები მიაქვთ მოპირდაპირეზე. ეს ძალაა ერთის მხრით ანტანტა და მეორე მხრით საბჭოთა რუსეთი, ერთის მხრით კონტრ-რევოლიუციონური ბურჟუაზია და მეორე მხრით რევოლიუციონური პროლეტარიატი.

რომელი დასძლევს მათ შორის, რომელ მათგანს დარჩება გამარჯვება?

ამ კითხვას არ აყენებენ მებრძოლნი: ისინი იბრძვიან და მათთვის მხოლოდ ბრძოლის შედეგი გადასწყვეტს წამოყენებულ საკითხს. ან კი ვის შეუძლია ამ საკითხის გარშემო იჩხრიკედელაოს მაშინ, როდესაც მთელი ქვეყანა გაყოფილია ორ მებრძოლ ბანაკათ და ბარიკადის ორივე მხარეს სწარმოებს მთელი ძალების შემოკრება, დარაზმვა და მიზან შეწონილათ განაწილება? ჩვენ შეგვიძლია ამ დროს აღვნიშნოთ მხოლოდ ესა თუ ის მიღწეული გამარჯვება, ესა თუ ის განცდილი დამარცხება და ვიბრძოლოთ სრულ გამარჯვებამდე.

პოლონეთის ფრონტზე მომხდარი ამბებიც მხოლოთ ერთი დიდი გამარჯვებაა სოციალიზმისა. ჯერ კიდევ ბევრი ასეთი გამარჯვება უნდა მოიპოვოს მსოფლიო პროლეტარიატმა, რომ საბოლოვოთ დაასამაროს მტერი და საჭირო აღარ იყოს შემდეგი გამარჯვებანი მანამდე კი დიდი დრო გასტანს.

დღევანდელი მდგომარეობა ისეთია, რომ შესანიშნავი ნიადაგი უმზადდება პროლეტარიატის ახალ-ახალ გამარჯვებას. მიუხედავათ იმისა, რომ ბურჟუაზიული ქვეყანა ფაფარ-აყრილი მრისხანეთ მოქშუის სოციალისტურ საბჭოთა რუსეთისაკენ, ეს უკანასკნელი ამაყათ სდგას და დინჯათ ზვერავს მის წინააღმდეგ მოზღვავებულ ძალას. მას ყავს ბრძოლაში გამობრძმედილი რევოლიუციონური ჯარი, ძლიერი თავისი იდეური აღფრთოვანებით და გასაკვირველი თავგანწირულებით. ის ზავს კრავს მასთან მტრულათ განწყობილ მცირე სახელმწიფოებთან (ლატვია, ფინლიანდია) და მით ამცირებს თავის აქტიურ მტერთა რიცხვს. მის მხარეზეა თანაგრძნობა მთელი ქვეყნის პროლეტარიატისა, რომელიც არა თუ არ წამოვა ძმათა სისხლის საღვრელათ, არამედ აქტიურათ ეხმარება თავის მოძმე რუსეთის პროლეტარიატს და გადაჭრით ირაზმება საკუთარ ბურჟუაზიის დასამხობათ.

იწყება გადამჭრელი ბრძოლა, რომელიც ყოველ მებრძოლს თავ-თავის ალაგას აყენებს. ამ დროს შეუძლებელია შორიდან მაყურებლის როლში დარჩენა არც მარჯვენით, არც მარცხნით გადახრა და ნაქებ საშუალო ხაზზე უძრავათ გაყინვა. მხოლოთ ბურიდანის სახედარი იდგა უძრავათ თივის ორი ერთნაირი ზვინის შუა და ვერ მოეხერხებია ვერც ერთი მათგანის ჭამა, რადგან ორივე ისინი ერთნაირათ მიმზიდველი, ერთნაირი სიკეთით შემკული აღმოჩნდენ მისთვის. აკი ფეხების გაფშეკა ხვდა მას წილათ ასეთი გაურკვევლობისათვის, შიმშილით სიკვდილი თივის ორი ზვინის შუა.

ამ სახედარის ბვედრი, მხოლოთ პოლიტიკური აზრით, არ ასცდება იმ ძალებსაც, რომლებსაც დღევანდელ საბედისწერო ბრძოლაში ვერ გაურკვევიათ რომ მებრძოლს მიემხრონ და შესაფერი აქტივობა გამოიჩინონ. ამოვარდნილი ქარტეხილი ისეთი მძაფრია, რომ ის უწყალოთ ალგვის დედამიწის პირიდან ყოველი ჯურის და მოდგმის ბურიდანის სახედარს.

ადგილობრივი პრესა.

საფრანგეთის მიერ ვრანგელის ცნობას ეხმაურება გაზ. „ბარბაც“ და ამნაირათ აფასებს შექმნილ მდგომარეობას.

„შესაძლოა, რასაკვირველია, რომ რუსეთის რეაქციამ ახალ ახალი ფორმები მიიღოს. მაგრამ იმ თვალსაზრისის სამართლიანობა, რომელსაც, როგორც ეტყობა, ლოიდ-ჯორჯი იზიარებს, იმაში მდგომარეობს, რომ უცხოელთა ჩარევა კი არ გადასწყვეტს, არამედ მხოლოთ გაართულებს რუსეთის საკითხს.“

რა საკითხია ეს რუსეთის საკითხი, რომლის გადაწყვეტას „ბარბა“ და ლოიდ ჯორჯი ერთნაირათ ფიქრობენ? ეს გახლავთ რუსეთის საბჭოთა მთავრობის, რუსეთის კომუნისტების დამარცხება, რომელსაც დიდი ხანია ეტრფიან ლოიდჯორჯიც და „ბარბაც.“

„რას მოიტანს ვრანგელის ცნობა? მას შემდეგ, რაც არა თუ ცნობამ, არამედ პირდაპირმა მხარის დაჭერამ ინგლისის მხრით, ფულით და იარაღით ვერ დაიხსნა განადგურებისაგან დენიკინი, ზედმეტია ვრანგელის ცნობის რეალურ მნიშვნელობაზე ლაპარაკი.“

ამ შემთხვევაში თვით ჭეშმარიტება ღაღადებს „ბარბას“ ბაგეთი, მაგრამ ღაღადებს მისდა სამწუხაროთ. რადგან მისთვისაც კი აშკარაა, რომ ბოლშევიზმის დამარცხება შეიარაღებული ძალით არ შეიძლება. მაშ რა გზით შეიძლება ამ ფრიად სანუკვარი საქმის განხორციელება? იმ ღონის ძიებით, რომელსაც იზიარებს ლოიდ ჯორჯს გარდა ევროპის ბურჟუაზიის საღი ნაწილი. აი ყური დაუგდეთ:

„ვრანგელზე დაყრდნობა“ არარადხდის ევროპის ბურჟუაზიის საღი ნაწილის ყველა ღონისძიებებს, რომ თითონ რუსეთს მიანებონ რუსეთის არევდარევის ლიკვიდაციის საქმე. კვლავ იქმნება მდგომარეობა, როდესაც რუსეთის რეაქციის არმია ხდება იმ უცხოელ დამპყრობელთა არმიად, რომლებიც ცდილობენ თავიანთ ნება მოახვიონ თავს რუსეთს. ძნელი არ არის იმის გაგება, რამდენათ ამაგრებს ბოლშევიზმს ასეთი მდგომარეობა, რამდენათ აბნელებს იგი არსებითათ რუსეთის საკითხის სწორათ გადაჭრას“.

„რუსეთის საკითხის სწორათ გადაჭრა“ ხომ ბოლშევიზმის დამარცხებაა, და თუ ეს შეუძლებელი გამხდარა რუსეთის და საერთაშორისო რეაქციის შეიარაღებული ძალებისათვის, მაშ რიღას იმედი აქვს „ბორბას“? გაზეთმა თურმე იცის უებარი საშუალება ამ მიზნის მისაღწევათ, მაგრამ იგი ჯერჯერობით ვერ შეუგნია მსოფლიო რეაქციის სულის ჩამდგმელთ, გარდა იმ გამონაკლისისა, რომელსაც წარმოადგენენ ლოიდჯორჯი და ევროპის ბურჟუაზიის საღი ნაწილი. აი რაში მდგომარეობს ეს „სეკრეტი“:

„ძნელი არ არის იმის დანახვა, რომ „ბოლშევიკური საფრთხე“ მით უფრო მეტათ საშიში ხდება, რაც უფრო იგი იქცევა რუსეთის მებრძოლ ძალათ უცხოეთის ჩარევის წინააღმდეგ ბრძოლაში და რომ ის სუსტდება, როდესაც ბოლშევიზმი პირისპირ დგება რუსეთის ხალხის წინ“.

გოგოლის გმირისებურათ გაზეთი თავმომწონეთ გაიძახის — ეს ჭეშმარიტება პირველათ მე აღმოვაჩინეო:

„რუსეთის პრობლემის“ ეს ჭეშმარიტება დიდი ხანია შეიგნო ინტერვენციის წინააღმდეგ მებრძოლმა დასავლეთის დემოკრატიამ, იგი აღიარ

საქართველოს დემოკრატიამ ჯერ კიდევ 17 წლის ოქტომბერში, მისკენ იხრება, როგორც ეტყობა ლოიდ ჯორჯიც".

ეს ლოიდ ჯორჯი სწორეთ რომ კაი შენაძენია „ბორბა-ერთობისთვის" და ჩვენ მასზე არ შევეცილებით. მაგრამ სასტიკ პროტესტს იწვევს ჩვენში ის გარემოება, რომ „ბორბა" ასე უცერემონიოთ ერთ კალაპოტში აყენებს ლოიდ ჯორჯს და „დასავლეთის დემოკრატიას" ანუ უფრო სწორეთ რომ ვთქვათ, დასავლეთ-ევროპის რევოლიუციონურ პროლეტარიატს. სად გაგონილა ასეთი ურცხვი დამახინჯება სინამდვილისა, თითქო ევროპის პროლეტარიატი იმ აზრს იზიარებდეს—ნუ ჩავერევით შეიარაღებული ძალით რუსეთის საქმეებში და ბალშივიზმი უფრო ადვილათ დამარცხდებაო.

არა, ბატონებო! საქმე სრულიათაც ასე არ გახლავთ. ევროპის პროლეტარიატი მთელი ძალ-ღონით ებრძვის თავის ბურჟუაზიის ყველა იმ ზომებს, რომლებსაც ეს უკანასკნელი ბალშევიზმის წინააღმდეგ მიმართავს, და ამას სრულიათ შეგნებულათ იმ მოსაზრებით სჩადის იგი, რომ უზრუნველყოს ბალშევიზმის გამარჯვება მთელ ქვეყანაზე; ბალშევიზმის თავგანწირული ბრძოლა მასაც აფრთოვანებს და მისი გამარჯვება მთელი ქვეყნის პროლეტარიატის გამარჯვებათ მიაჩნია.

თქვენი მეშჩანური თვალსაზრისი თქვენს კუთვნილებათ დარჩება მუდამ და მით, წარმოიდგინეთ, ლოიდ ჯორჯსაც კი ვერ მოხიბლავთ. ამ უკანასკნელმა თუ ფრონტი იცვალა და აღარ არის მომხრე რუსეთის საქმეებში იარაღით ჩარევისა, ეს იმიტომ კი არა, რომ თქვენი ბრძენთა-ბრძენობის ამბავმა იმის ყურამდისაც მიაღწია, არამედ მხოლოთ იმიტომ, რომ ინგლისის პროლეტარიატმა მას საშინელი ბრძოლა გაუმართა, პოლონეთისთვის დანიშნული იარაღი გამოსაგზავნათ არ დაანება და უფრო მკაცრი ზომებითაც დაემუქრა. ლოიდ ჯორჯს იარაღი ხელიდან გააგდებინეს და როდესაც ის იარაღ-დაყრილი დგას, თქვენ მას თქვენს თანამოაზრეთ აღიარებთ. ინუგეშეთ ამით თავი, მხოლოთ საქვეყნოთ სინამდვილეს ნუ დაამახინჯებთ.

საბჭოთა რუსეთის პრესა

პროლეტარიატის „დიდი სახელმწიფო".

არც ისე დიდი ხანია მას შემდეგ, რაც რომ ინგლისის კონსერვატორების ორგანომ „ობსერვერმა" განაცხადა, რომ რუსეთთან ახლა არ შეიძლება ლაპარაკი წინანდებურათ, ვინაიდან რუსეთი „ხელახლა დიდი სახელმწიფო გახდა". „ობსერვერის" ეს განცხადება მეტად მნიშვნელოვანია. ის გამოხატავს იმ—დღეიდან უდავო—ისტორიულ ფაქტს, რომ რუსეთის პროლეტარიატის რესპუბლიკა ფეხზე დადგა, გამაგრდა, შექმნა წითელი არმიის ძლიერი აპარატი და დღეიდან ნებას არ მისცემს არავის, არც ერთ კაპიტალისტურ სახელმწიფოს, არც ერთ მევახშეს—გვირგვინოსანს თუ არა გვირგვინოსანს—სჯიჯგნოს ის, როგორც მკვდარი ძაღლი. ჩვენ უკვე საკმარისათ ნათლად დავანახეთ ინგლისის ბურჟუაზიის მთავრობას, რომ სრულიადაც არ გვსურს დავემორჩილოთ ინგლისის კაპიტალის პოხონდრიას და სურვილებს. ჩვენ უკვე დანამდვილებით ვიცით, რომ ინგლისის და საფრანგეთის ბანკირებს არ ძალუძთ წამოაყანონ ჩვენს წინააღმდეგ რაიმე ცოცხალი ძალა. პროფ. პ. ვინოგრადოვი კი, რომელიც ჯამაგირს იღებს ინგლისის მეფისაგან, ბალშევიკების გააფთრებული მოწინააღმდეგე, რომელიც მოუწოდებს ყველას გენერალ-ბარონ ვრანგელის მხარის დაჭერისაკენ, ნაღვლიანი გულით იუწყება პარიჟულ „უკანასკნელ ახალ ამბებიდან", რომ არც ინგლისს და არც საფრანგეთს არ შეუძლია ამ ჟამად ომი რუსეთის წინააღმდეგ... კაპიტალისტებს კი „и хочется и колется, а бабушка не велит", აი სწორეთ ამ დიდმა გარდატეხამ მსოფლიო ძალთა განწყობილებაში, რომელიც განსაზღვრავს კაცობრიობის მთელ მომავალ ისტორიას, აიძულა ინგლისის ჟურნალისტები, ჩვენი ახალგაზრდა შრომის რესპუბლიკა „დიდ სახელმწიფოთ" ჩაეთვალათ.

მაგრამ პატივცემული „ობსერვერი" ერ ამჩნევს ერთ „პატარა განსხვავებას". ეს განსხვავება იმაში მდგომარეობს, რომ რ. ს. ფ. ს. რ.—„დიდი სახელმწიფო" სულ სხვა თვისებისაა, რადგან ეს არის პროლეტარიატის კლასიური სახელმწიფო. ამდენხანს კაცობრიობის ისტორიამ იცოდა მხოლოდ მემამულეთა, მიწათმფლობელთა და ბურჟუაზიის დიდი სახელმწიფოები. უკანასკნელ ათეულ წლებში არსებობდენ მხოლოდ კაპიტალისტების „დიდი სახელმწიფოები", არსებობდენ მტაცებლური იმპერიალისტური ბურჟუაზიის დიდრონი კავშირები.

ისინი ინაწილებდენ მსოფლიოს, ყვლეფდენ ასეულ მილიონობით მშრომელებს, ისინი ხოცავდენ ხალხს თავის გასამდიდრებლათ. როდესაც რუსეთის მშრომელმა კლასმა შესძლო დაემარცხებია თავისი მტერი თვით რუსეთში. მაშინვე, როგორც მძოვრის მოყვარულნი, დაგვესხენ თავზე და შიმშილობით, ტყვიებით და ტანკებით უნდოდათ ჩვენი განადგურება. საზღვარ გარეთელ იმპერიალისტებმა, როგორც ობობას ქსელში, ისე გახლართეს ჩვენი რესპუბლიკა სიყალბისა და ბურჟუაზიულ გულის წყრომის ბადეში. მათ თითქმის, ხელფეხი მოგვკვეთეს ბრესტ-ლიტოვსკში, კინაღამ თავის ქალა გაგვიტეხეს ჩეხო-სლოვაკელთა, კოლჩაკისა და დენიკინის რიყის ქვით. მათ მთელ ქვეყანას ამცნეს, რომ ჩვენ ვითომდა ყაჩაღები, მტაცებლები ვართ. ეხლა ეს დრო წავიდა.

ბატონი კაპიტალისტები ეხლა ვერ ბედავენ წინანდელი კილოთი გველაპარაკონ. ეხლა ისინი ველარ უცქერიან ჩვენს რესპუბლიკას, როგორც თავის კოლონიას. ეს არის არა მარტო ჩვენი გამარჯვება, არამედ ეს არის მსოფლიო პროლეტარიატის გამარჯვება. ტყვილა უბრალოთ არ უთქვამს გერმანელ „დამოუკიდებელ" დეიმიგს კომუნ. ინტერნაციონალის ყრილობაზე, რომ "წითელ არმიის მიერ ყოველი წინ გადადგმული ნაბიჯი, მოასწავებს ევროპის რევოლიუციის გამაგრებას"-ო. აი, აქ არის ღრმა განსხვავება მტაცებლურ ბურჟუაზიის დიდ სახელმწიფოსა და პროლეტარიატის „დიდ სახელმწიფოს" შორის. ბურჟუაზიული დიდი სახელმწიფოები ამაგრებენ კაპიტალიზმს—პროლეტარიატის „დიდი სახელმწიფო" კი ანადგურებს კაპიტალიზმს და აშენებს პროლეტარიატის სოციალისტურ დიქტატურას. პროლეტარიატის „დიდი სახელმწიფო" მუშაობს არა მარტო თავისთვის, არამედ ის მუშაობს მსოფლიო პროლეტარიატისთვის. ამიტომაც არის მისკენ გაშვერილი მთელი ქვეყნის მუშების ხელები.

„პროლეტარები თავის ბორკილების მეტს არას დაკარგავენ, დაიპყრობენ კი მთელ ქვეყნიერობას",—ასე ათავებდენ მარქსი და ენგელსი „კომუნისტურ მანიფესტს". ეს ლოზუნგი—მთელი ქვეყნიერობის დაპყრობა—ღრმათ აქვს მუშათა კლასს გულში ჩაბეჭდილი. მთელი ქვეყნის დაპყრობისათვის ბრძოლაში პროლეტარიატს საუკეთესო უძლეველი იარაღი აქვს ხელში, ეს იარაღია ჩვენი „დიდი სახელმწიფო". ამაში მდგომარეობს მისი ისტორიული მნიშვნელობა. როდესაც მუშათა კლასი გაიმარჯვებს ყველგან, მაშინ ეს სახელმწიფოც აღარ იქნება საჭირო პროლეტარიატისთვის. ეს სახელმწიფო მოკვდება ნელი სიკვდილით, როგორც მოკვდება საერთოთ სახელმწიფო. მაგრამ, ეხლა, როდესაც მსოფლიო ისტორიის ბედი წყდება, მუშათა რესპუბლიკის დროშის ქვეშ უნდა დადგენ ყველანი, ვისაც ჰსურს იბრძოლოს კაცობრიობის საბედნიეროთ იმპერიალისტურ მოძალადეობის წინააღმდეგ, ვისაც ჰსურს დაიცვას მშვიდობიანი შრომა—მყვლეფელების წინააღმდეგ.

„პრავდა" № 168. 1 აგვ. 1920 წ.

ინტერნაციონალის გარშემო.

კომუნისტური ინტერნაციონალის ძალების აღნუსხვა.

დასასრული. იხ. № 19).

ოსმალეთი.

კომუნისტური პარტია დაარსდა შეფარებით ახლახან. უმთავრესი ამოცანებია: ა[illegible] ულის გადაგდება, ვერსალის ზავ[illegible]ლიაცია, ნაციონალური მოძრაობის, რომელთანაც კომუნისტური პარტია მჭიდრო კავშირში მოქმედებს, გაწმენდა პანისლამისტურ ტენდენციებისაგან. უშუამავლო კავშირშია რუსეთის, აზერბაიჯანის და სპარსეთის კომუნისტურ პარტიებთან.

საქართველო.

კომუნისტური პარტია უკანასკნელ დრომდე რუსეთის კომუნისტურ პარტიის ნაწილს შეადგენდა. აწყობდა აჯანყებებს. საქართველოსა და [illegible] რუსეთთან ზავის შეკვრის შემდ[illegible] ყო შეიარაღებული აჯანყება და გადავიდა ლეგალურ მდგომარეობაზე. დევნის და რეპრესიების მიუხედავათ აწარმოებს ბრძოლას კომუნიზმისათვის მარ[illegible] ველ სოციალისტური პარტიის წინააღ[illegible] მდეგ. აქვს ორი გაზეთი. ფართო გა[illegible] ლენა აქვს მუშათა და გლეხთა მასებში. ძლიერი ოპოზიცია მოაწყო პროფესიონალურ კავშირებში და ბევრი მათგანი იმათ ხელშია. ბათუმში კავშირები სულ ერთიანათ კომუნისტურია.*)

სომხეთი.

ახლახან მომხდარ აჯანყების შემდეგ, როდესაც სამი ცენტრიდან ორში პროლეტარიატის ძალა-უფლება დამყარებული იყო, მაგრამ, რომელიც [illegible] ინც უშედეგოთ დამთავრდა, კომუნისტური პარტია თუმცა ძალიან დაზარალდა, მაგრამ მაინც ჩქარა წელს იმაგრებს. განსაკუთრებული გავლენით სარგებლობს ჯარის-კაცებში და რკინისგზელებში. აზერბაიჯანთან მოსაზღვრე ადგილებში გრძელდება დროგამოშვებით აჯანყებები მართველი პარტიის „სოციალისტ»-დაშნაკების წინააღმდეგ.

კორეია.

კორეიის რევოლიუციონურ მთავრობაში შედის ორი სოციალისტი. სოციალისტური პარტია, რომელიც ატარებს მესამე ინტერნაციონალის ხაზს, ახალგაზრდაა, მაგრამ, როგორც ნაციონალური ბრძოლის ხელმძღვანელ იაპონიის იმპერიალიზმის წინააღმდეგ დიდი პოპულიარობა აქვს მოხვეჭილი,

იაპონია.

კომუნისტური პარტია დაარსდა ახლახან. წევს აგიტაციას საბჭოთა რუსეთის სასარგებლოთ და მოითხოვს მის საქმეებში ჩაურევლობას და საბჭოთა მთავრობის ცნობას. მუშათა მოძრაობ[illegible] ზრდასთან ერთად, რომელიც გამოიხ[illegible] ტება დიდი გაფიცვების მოწყობაში [illegible] სისხლის მღვრელ დემონსრაციებში, [illegible] რდება კომუნისტურ პარტიის გავლენა.

---

*) ეს დაწერილი იყო ჯერ კიდევ [illegible] შინ, როდესაც ბათუმის კავშირები ჩ[illegible] ხელში იყო. და ზოგი ადგილობრ[illegible] კავშირები ჩვენს გავლენის ქვეშ [illegible] [illegible] გორც, მაგალითად მეტყავეები, [illegible] ძლიერი კავშირი და [illegible] ვეებისაც.

ანტონ ამნუელი

მარატი

(ისტორიულ-დრამატიული პიესა).

(დასასრული იხ. № 19.)

ტ ი უ ვ ა შ ი. (სიხარულის გამო არეული) მოქალაქე მარატ...

მ ა რ ა ტ ი. სახლში კი ცოტა დაისვენეთ!

ტ ი უ ვ ა შ. ეხ, ვგონებ მალე მომიხდება საუკუნოთ დაწოლა... დასვენება.

მ ა რ ა ტ ი. ეხ, რაზე ფიქრობთ! ჩვენ უნდა ვიბრძოლოთ და ვიცხოვროთ! კარგათ უნდა ვიცხოვროთ.

ტ ი უ ვ ა შ. როცა გისმენ, რწმენა მებადება.

მ ა რ ა ტ ი. (ტიუვაშს აცილებს კიბემდის, იქ შეჩერდება და ნელი ხმით ელაპარაკება მას, თითქოს მორცხვათ) თქვენ ალბათ, ეხლაც გესაჭიროება ცოტა-დახმარება... აი ესეც (ფულს აძლევს) აქ სულ 5 ლირაა, მე კი მეტი არა მაქვს. უკაცრავათ!

ტ ი უ ვ ა შ. ოხ, მოქალაქე მარატ! გმადლობ!

მ ა რ ა ტ. არაფრისთვის! ყოველივე კარგს გისურვებთ (კარს მიუხურავს).

მ ა რ ტ ა. (ბნელი ოთახიდან) ეხლა ვისაუზმებთ... თქვენ ხომ დილას არაფერი მიგირთმევიათ.

მ ა რ ა ტ ი. დიახ, დიახ, ეხლავე დავიბან ხელს. (ხელის დაბანის მაგიერ მიუჯდება მაგიდას და ზის ფიქრობით. ეტყობა რაღაც უჭირს. ადგომის დროს კვნესის) ოხ, რა სიბნელეა! (მიდის და კარებთან შეეჩეხება მარტას) ეხლავე მზათ ვიქნები... ეხლავე უნდა წავიდე, როგორც ეტყობა ისევ უნდა ვეძიო თავშესაფარი, სამალავი, როგორც ტყის ნადირმა!

მ ა რ ტ ა. წყეული იყვენ ისინი, ის მონადირენი! (მარატი გადის მეორე ოთახში). თქვენ მაინც მიირთვით ყავა. მე ყველაფერი მზათა მაქვს. (საჩქაროთ ყავის გემოს ნახულობს ბუხართან) აი მზათ არის, მობრძანდით! (მარატი პასუხს არ აძლევს). მოქალაქე მარატ! (სიჩუმეა) მოქალაქე მარატ! (შეიხედავს მეორე ოთახში) სძინავს! როგორ მოიღალა, როგორ დაიტანჯა! (თავს აქნევს. რაღაც ხმაურობა ესმის, მიაყურებს) რა არის? ვინ არის აქ? (კარების იქიდან) ეს ნაციონალური გვარდიაა! გააღეთ კარი!

მ ა რ ტ ა. (საშინელი მწუხარებით) ეჰე, უარესს ვერაფერს მოიგონებთ... (მივარდება უკანა კარებს) მოქალაქე მარატ ... (უცებ შეჩერდება და ფიქრობს) არა, ასე არ სჯობს. (მიხურავს კარს, ზედ ჩამოკიდებს ძველ ტანთსაცმელებს, ისე რომ კარი აღარ სჩანს. ამ დროს კიბეზე ჩამოდის გრაფი ლეკტორი გორეჟეველი და რამდენიმე მასთან ჯარისკაცები ნაციონალური გვარდიიდან: გრაფი ახალგაზრდაა, თავი ამაყათ უჭირავს. აცვია ნაციონალური გვარდიის ოფიცრის ფორმა, ხშირათ იგრიხება და თვალებზე ლორნეტს ხმარობს.)

გ რ ა ფ ი. ჯარისკაცებო, აქ არის! მოქალაქე!

მ ა რ ტ ა. რა გნებავთ მოქალაქე?

გ რ ა ფ ი. ჩემი წოდება-ტიტული გრაფი.

მ ა რ ტ ა. საფრანგეთში დღეს ყველა მოქალაქეა, რა გნებავთ?

გ რ ა ფ ი. თქვენი სახელი?

მ ა რ ტ ა. რისთვის გნებავთ?

გ რ ა ფ ი. მე გიბრძანებ, რომ თქვენი სახელი მაცნობოთ.

მ ა რ ტ ა. მე შეიძლება მხოლოთ მთხოვოთ.

გ რ ა ფ ი. მე ვთხოულობ კანონის სახელით, მაშ თქვენი სახელი მოქალაქე?

მ ა რ ტ ა. რა არის აქ სალაპარაკო? მე მიწოდებენ მოქალამე მარტა სორიელს, ასოთ ამწყობის ქვრივს!

გ რ ა ფ ი. (იცქირება ჯიბის წიგნში) სრული სიმართლეა მაშ, მოქალაქე სორიელ! ნაციონალურ გვარდიის უფროსის მარკიზ ლაფაიეტის ბრძანებით, თხოულობენ, რომ დაუყოვნებლივ უჩვენოთ, სად იმალება ამ თქვენს შენობაში დამნაშავე, საზოგადოებრივ მშვიდობიანობის, ხალხის და რევოლიუციის მტერი ექიმი, რომელიც ახლა ჟურნალისტობას ეწევა. გიჩვენეთ მოქალაქე ჟან-პოლ-მარატი?

მ ა რ ტ ა. ვინ არის მარატი?

გ რ ა ფ ი! ტყუილია თავის კატუნი, ჩვენ კარგათ ვიცით, რომ მარატი თქვენთან არის, ინებეთ და გვიჩვენეთ, სად არის ის?

მ ა რ ტ ა. აქ რაღაც შეცდომაა. თქვენ ალბათ...

გ რ ა ფ ი. კმარა ცარიელი ლაპარაკი! მე გეკითხებით უკანასკნელჯერ. გვაჩვენებთ ადგილს, სადაც მარატი იმყოფება თუ არა?

მ ა რ ტ ა. არა!

გ რ ა ფ ი. ამ შემთხვევაში მე იძულებული ვარ გავჩხრიკო თქვენი ბინა. ჯარისკაცებო, შეუდექით! (გვარდიელები იცქირებიან ტახტის ქვეშ, ბუხარში, სკამებს ქვეშ, მაგრამ უკანა კარს, რომელზედაც ეკიდა ტანისამოსები ვერ ამჩნევენ, მით უფრო, რომ მარტა ზურგით მიექცა კარს.)

გ რ ა ფ ი. მოქალაქე სორიელ! უნდა გითხრათ, რომ თქვენ ცუდ სათამაშოს თამაშობთ. თქვენი ყოფა ქცევა—ეს დამნაშავის შეფარებაა და კანონიერ ძალა-უფლების წინააღმდეგობაა.

მ ა რ ტ ა. ნუ თუ ის თამაში კარგია, რომელსაც თქვენ თამაშობთ?

გ რ ა ფ ი. რა გნებავთ ამით, რომ თქვათ, ჩვენ ვასრულებთ მხოლოდ ჩვენ მოვალეობას ქვეყნის და რევოლიუციის წინაშე.

მ ა რ ტ ა. მეც ამას ვასრულებ.

1 გ ვ ა რ დ ი ე ლ ი. ბატონო უფროსო! აქ არავინ არის.

გ რ ა ფ ი. შეუძლებელია! ის უნდა იყოს აქ ან და ჩქარა მოვა. ჩვენ დავუცდით მას.

მ ა რ ტ ა. (სიცილით). დიაღ, მარატს ბევრნი უცდიან.

გ რ ა ფ ი (ცხვირსახოცით მოწმენდს მტვერს ერთ ტაბურეტკას და დაჯდება, მეორეზე კი უჩვენებს მარტას). დაბრძანდით მოქალაქევ

მ ა რ ტ ა (ირონიულად). გმადლობთ.

გ რ ა ფ ი. მე მინდა მოგელაპარაკოთ მოქალაქე სორიელ, ვინაიდან თქვენ ჯიუტობთ იმიტომ, რომ თქვენ ცდებით.

მ ა რ ტ ა. შეიძლება...

გ რ ა ფ ი. ხედავთ, მოქალაქე სორიელ... ჩვენ, ყველა მოქალაქენი საფრანგეთისა, საერთო ძალღონით ვცდილობთ გავაუმჯობესოთ ქვეყნის ცხოვრება, მაგრამ ამისთვის საჭიროა წესრიგი. მეფე, როგორც იცით, გვიშლიდა მშვიდობიანობის დამყარებას, და ეხლა კი მშვიდობიანობის და წესრიგის აღდგენა მთლათ ჩვენზე არის დამოკიდებული. იმედი მაქვს, რომ თქვენ შეთანხმდებით!

მ ა რ ტ ა. დიახ, თქვენ კარგად ლაპარაკობთ.

გ რ ა ფ ი. ის კაცი კი, რომელსაც თქვენ მალავთ, წესრიგის მტერია. მარატს უნდა ყველაფრის დანგრევა. მას უნდა მოსპოს მთელი მონაპოვარი რევოლიუციისა.

მ ა რ ტ ა. გრაფ, ვიყოთ გულახდილნი...

გ რ ა ფ ი. სიამოვნებით!

მ ა რ ტ ა. თქვენ კი არ ფიქრობთ, რომ რევოლიუციის მონაპოვარს წაგვართმევს ჩვენ ახალი მეფე, რომელსაც ხალხის „მტრებს" უწოდებენ, ესენი არიან: მეფის ყოფილი მოხელენი, ბანკირები, და ყოფილი მეფის სასახლის მთელი არისტოკრატია.

გ რ ა ფ. მოქალაქე სორიელ, როგორ ცდებით. თქვენ იმეორებთ იმას, რასაც ამბობს ეს ჭკუაზე შერყეული მარატი. მაგრამ ეს ხომ გიჟის სიტყვაა. ასე ლაპარაკი შეუძლია მხოლოთ ბრმა სულით ავათმყოფ ადამიანს. მე, საბედნიეროთ, არას—დროს არ მინახავს ის და არც მინდა ვნახო. იმის ავათმყოფობა—წყეული სისხლის. უკანასკნელ მის მოწოდებაში ის გულწრფელათ თხოულობს ჩვენი ქვეყნისას საუკეთესო თავს. ის—საშიშარი კაცია, რომელიც უნდა მოისპოს, რაც შეიძლება ჩქარა.

მ ა რ ტ ა. სრულიადაც არა, ის პირველი დამცველია რევოლიუციის.

გ რ ა ფ. ის მტერია მისი.

მ ა რ ტ ა. მარტა ხალხის მეგობარი[illegible]

გ რ ა ფ. და ამისანა კაცს თქვენ მა[illegible]ლავთ! მაგრამ თქვენ გაფრთხილებთ მოქალაქე, რომ თქვენ დიდ საშიშროებაში აგდებთ თავს.

მ ა რ ტ ა. (ღელავს) ოჰო! თქვენ გინდათ შემაშინოთ? იცით რა.. გადით აქიდან!

გ რ ა ფ. თქვენ ივიწყებთ თავს!

მ ა რ ტ ა. (თავმომწონეთ) მე არ მინდა თქვენთან მეტი ლაპარაკი.

გ რ ა ფ. აჰა! მაშინ, მე თვით გაიძულებ ილაპარაკო. ჯარის კაცებო!

მ ა რ ტ ა. ეხლა კი ვიცი, როგორ იცავთ რევოლიუციას, როცა ქალებ[illegible] ასე ეპყრობით.

გ რ ა ფ. ჯარისკაცებო! ეს უნდა და[illegible]ხვრიტოს.

(ჯარისკაცები აღლარუნებენ იარაღ[illegible] მარტა მაღლა თავ-აწევით მიეყრდნობ[illegible] უკანა კარს. ჯარისკაცები თოფებს და[illegible]მიზნებენ).

გ რ ა ფ. უკანასკნელჯერ! იტყვით თ[illegible] არა სად არის მარატი.

მ ა რ ტ ა. არა.

გ რ ა ფ. ერთი, ორი..

მ ა რ ტ ა. გაუმარჯოს მარატს, თავი[illegible] სუფლების მეგობარს!! (ამ დროს [illegible] კარი, რომელთან მიყრდნობილი იყ[illegible] მარტა გაიღება და გამოჩნდება მარატი[illegible] რომელიც მარტას ადგილას დგება).

მ ა რ ტ ა. მარტა რა მოხდა აქ?!

გ რ ა ფ ი. შეიპყრეთ ეს ბოროტ მომქმედი! აქ მთელი ავაზაკობაა...

მ ა რ ა ტ ი. არ დაიძრათ ადგილიდან. მონა! რაშია საქმე? რა გინდათ აქ, მოქალაქე სორიელ? რათ გინდათ ეს თოფები? (მიხვდება) აა, რაში ყოფილა საქმე! თქვენ გინდათ აიძულოთ ეს.. ჯალათებო! მოქალაქე სორიელ, მე მუხლს ვიდრეკ თქვენს წინაშე. მოქალაქე ჯარისკაცებო, თქვენ თოფები დაუმიზნეთ იქით, საითაც საჭირო არ არის, უნდა მომიზნოთ აი მე!

შორეულ აღმოსავლეთის რესპუბლიკა.

რესპუბლიკას სათავეში უდგას სოციალისტური მთავრობა, საბჭოთა ორიენტაციით. კომუნისტური პარტია აწყობს ქვეყნის თავდაცვას სემიონოვის კონტრ-რევოლიუციონურ ბანდებისა და იაპონიის ჯარების თავდასხმისაგან. განსაკუთრებული გავლენით სარგებლობს მცხოვრებთა შორის. დანარჩენი სოციალისტური პარტიებიც აგრეთვე თანაუგრძნობენ მესამე ინტერნაციონალს და, ეჭვს გარეშე, ისინი ხელსაყრელ პირობებში დასვამენ საკითხს საბჭოთა რუსეთთან ფედერაციის შესახებ.

ჩ ი ნ ე თ ი.

სამხრეთ ნაწილში დაარსდა რევოლიუციონური სახელმწიფო, რომელიც მოკავშირეა საბჭოთა რუსეთის.

კომუნისტურ ინტერნაციონალში.

შედიან: ბრაზილიის და შვეციის (მემარცხენე) სოციალისტები პარტიები, ჰოლანდიის ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირი.

ესტონიის, ლატვიის, ლიტვის და პოლონეთის კომუნისტური პარტიები.

მთელ ბრძოლას აწარმოებენ საბჭოთა ძალა-უფლების დასამყარებლად ამ ქვეყნებში, და შორს არ არის ის დრო, როდესაც ისინი დააწესებენ თავიანთ ქვეყნებში პროლეტარიატის დიქტატურას.

—

ასე ამ რიგად რუსეთის კომუნისტურ პარტიის ძუძუ-მწოვარი ყრმა, როგორიც იყო მესამე ინტერნაციონალი ერთი წლის უკან, გაიზარდა ისე ერთი წლის შემდეგ, რომ ის ახლა პროლეტარიატის მსოფლიო სამხედრო-რევოლიუციონური ორგანიზაცია და შედარებით უფრო მეტი ძალა-უფლებით არის აღჭურვილი ვიდრე ბურჟუაზიის ინტერნაციონალი — ხალხთა ლიგა. ერთი წლის შემდეგ მისი აღმასკომი ალბათ უკვე მთელი დედამიწის საბჭოთა რესპუბლიკების დროებითი რევოლიუციონური მთავრობა იქნება.

მაგრამ ჯერ-ჯერობით, ის კიდევ არის ავად საყმაწვილოთი. მეორე კონგრესზე შემჩნეულია სამი მიმდინარეობა: 1) მემარცხენეები—ანარქისტები და სინდიკალისტები (გერმანია, ინგლისი, შეიძლება კიდევ იტალიის „ექსტრემისტები"), 2) ცენტრი ჯანსაღი გული რუსეთის კომუნისტურ პარტიის მეთაურობით, და 3) მემარჯვენე—კაშენი და ფროსარი, (საფრანგეთის სოციალისტური პარტიის უწრავლესობა), ტერატი (იტალიის რეფორმისტები). უთანხმოება არის ძალა-უფლების, პარლამენტარული ბრძოლის და პროფესიონალურ კავშირების მოწყობის საკითხების შესაებ. მაგრამ ამ საყმაწვილო სენისგან უცბათ განთავისუფლებულ იქნება ინტერნაციონალი კონგრესზე, რომელიც უსათუოდ მოარიგებს მარცხენასაც და მარჯვენა უკიდურესობასაც ცენტრის ჯანსაღი ტაქტიკის ნიადაგზე.

ხვალიდან ჩვენს გაზეთში დაიწყება ბეჭდვა მე-3 ინტერნაციონალის მე-2 კონგრესის დაწვრილებითი ანგარიშები.

ჩვენ სრული კმაყოფილებით შეგვიძლიან ვსთქვათ: ჩვენ გვაქვს უკვე იმპერიალიზმის რევოლიუციონურად დასამხობის საერთაშორისო აპარტი. კომუნისტები ინტერნაციონალის მესამე კონგრესი იქნება უკვე საბჭოთა რესპუბლიკების საერთაშორისო ფედერაციის კონგრესი.

ნალინი.

ბიულეტენი პრესბიუროსი
რ. ს. ფ. ს. რ. წარმომადგენლობისა საქართველოში.

საბჭოთა რუსეთში.

მემანქანენი.

ლუგანსკი, 16 აგვ. პროფესიონალურ განათლების განყოფილების მატარებლის მემანქანის და მისი თახაშემწის კურსი დაამთავრა 20 კაცმა. ახლო მომავალში დაიწყებს მეცადინეობას მეორე ჯგუფი წითელ მემანქანებისა.

რკინის გზის მშენებლობა.

ირკუტსკი, 6 აგვ. ირკუტსკში დაიწყეს ანგარა-უსოლიეს რკინის გზის შტოს კეთება.

ოფიცრების განთავისუფლებას.

ცარიცინი, 12 აგვ. საგანგებო განყოფილების განკარგულებით გაანთავისუფლეს კონცენტრაციულ ბანაკიდან 14 ოფიცერი. საგანგებო განყოფილების უფროსმა მათ სიტყვით მიმართა, სადაც აღნიშნა საბჭოთა მთავრობის დამოკიდებულება მათდამი და იმედი გამოსთქვა, რომ ისინი გაამართლებენ საბჭოთა მთავრობის მათდამი ნდობას. ყოფილმა ოფიცრებმა პირობა დასდვეს, რომ ისინი ხელს შეუწყობენ საბჭოთა მთავრობის გამაგრებას.

სათბობი მასალა პეტროგრადს.

მოსკოვი, 17 აგვ. მომავალში პეტროგრადის მდგომარეობა გათბობის მხრივ დამაკმაყოფილებელია. სისრულეში მოყავთ სათბობი მასალის მდინარეების გზით შემოტანის გეგმა. პროვინციებიდან ჩამოდიან მუშები ტყის საჭრათ. შეშის მოსატანათ გაყვანილია ვიწრო ლიანდაგიანი რკინის გზა. პეტროგრადისთვის სათადარიგო შეშა ეხლა აღემატება 1 მილიონ კუბიკურ მეტრს.

უარყოფა.

მოსკოვი, 17 აგვისტო. (ოფიციალური). სამხედრო სახალხო კომისარისაგან.

გერმანულ პრესაში გავრცელებულია ხმები, რომ საბჭოთა მთავრობას არ შეუძლია შეაჩეროს წითელი არმიის წინსვლა. ისინი ფიქრობენ, რომ ვითომდა წითელი არმია დამოუკიდებლად მოქმედებდეს. ასეთი ცნობები გაბოროტებული სიცრუეა. წითელი არმიის სასწაულებრივი წინსვლა და მის მიერ ადგილების დაკავება ხდება მთავარ სარდლობის წინასწარ განკარგულებით და მისგან გამომუშავებული გეგმის მიხედვით. წითელი არმიის დამოუკიდებლობა იმაში გამოიხატება, რომ მშვენივრათ ესმის, მას, ვინ არის მისი მტერი, და ვინაა ოყვარე.

საზღვარ გარეთ

კონსტანტინოპოლის ახალი კაბინეტი

ბათუმი, 14 აგვ. „ისლამ-გიურჯისტანი" იტყობინება, რომ ღამად-ფერიდფაშამ ევროპიდან დაბრუნებისას თხოვნა მიართვა სულთანს, რომ ის გაენთავისუფლებია თანამდებობიდან. ახალი კაბინეტის შედგენა მიენდო მასვე.

ინგლისის მუშებს შეუძლიათ ქვეყანას უპატრონონ

მოსკოვი, 13 აგვ. გაზ. „ფორვერტსი" იტყობინება, რომ ინგლისის მუშათა პარტიის ყრილობაზე პარტიის და პარლამენტის წევრ. კლაინსმა განაცხადა: „არ შეიძლება იჭვის შეტანა იმაში, რომ მუშათა პარტიას შეუძლია ხელთ აიღოს ძალა უფლება და მოუაროს ქვეყანას, რომ ეს მოხდება ახლო მომავალში. მუშათა პარტიას შეუძლია უკეთ მოუაროს ინგლისს, ვიდრე ორივე ინგლისის ისტორიული პარტიები—კონსერვატორული და ლიბერალური.

მოკავშირეთა მისიების ვარშავიდან გასვლა

რეველი, 12 აგვ. „რეიტერის" ცნობით ვარშავიდან წავიდნენ ინგლისის და საფრანგეთის მისიები.

პოლონეთის სატუსაღოებში

რეველი 11 აგვ. პოლონეთის ციხეები გავსებულია ტუსაღებით. ავათმყოფები და ჯანრმთელები ერთათ არიან მოთავსებულნი. გარდაცვლილთა გვამებიც იქვეა. პოლონეთის ახალ გარდაცვლილთა რიცხვი საერთოდ აღემატება დაბადებულთა რიცხვს

პეტლიურას გადადგომა.

რეველი 12 აგვ. პარიჟის „პოსლედნიე ნოვოსი" იუწყება, რომ პეტლიურამ ოფიციალურად აცნობა პოლონეთის მთავრობას, რომ ის (პეტ.) უარ ჰყოფს „უკრაინის სახელმწიფოს უფროსის" სახელწოდებაზე. სამხრეთით იმყოფება ეხლა უკრაინის ჯარების სამი ჯგუფი. გალიჩანების შემდგარ ოდესის ჯგუფი და პავლენკას სეჩევიკები თავიდანვე უარს ამბობდენ დამორჩილებოდენ პოლონეთის მხედრობას, ეს ნაწილები პარტიზანულ ომს აწარმოებენ ჟმერინკასა და ოდესის შორის. ისინი თავს პეტლიურისაგან დამოუკიდებელ ჯგუფათ აცხადებენ.

საერთო ამნისტიის მოთხოვნა.

რეველი 8 აგვ. „დამოუკიდებლებმა" წინადადება შეიტანეს რეიხსტაგში. ისინი მოითხოვენ საერთო ამნისტიას. ეს წინადადება 1 აგვ. უნდა განხილულიყო რეიხსტაგში.

შავი ინტერნაციონალი.

ბერლინი, 5 აგვ. გამოირკვა, რომ ბარონ როოპის ორგანიზაციას, რომლის მიზანი იყო ევროპაში სოციალისტური მოძრაობის ჩაღრჩობა და მონარქიზმის დამყარება, ღრმათ ქონია ფესვები გამდგარი. ეს იდეა დაიბადა რომში. მეთაური არის—ბალტიის მხრის რუსეთიდან ბარონი როოპი. მისი მიზანი იყო ორგანიზაციული წინააღმდეგობა გაეწია სოციალიზმისთვის და დამაყარება შავი კათოლიკური ინტერნაციონალის. კომისიის მოქმედება რომიდან გადიტანეს მიუნხენში. პირველათ სურდათ მონარქიის აღდგენა ავსტრიაში, შემდეგ ბავარიაში. ბავარიას გამოყოფილ გერმანიიდან და ავსტრიასთან შეკავშირებით დაარსდებოდა სამხრეთ გერმანიის ფედერაცია. შავი ინტერნაციონალში შევიდნენ ბევრი საფრანგეთის კლერიკალებიდან, მონარქისტები და როგორც ამბობენ, მათ ეხმარებოდა აგრეთვე საფრანგეთის საგარეო სამინისტრო.

რიგაში.

რიგა, 14 აგვ. რუსეთსა და ლატვიას შორის ზავის ჩამოგდების გამო, ქ. რიგაში სადღესასწაულო დროშები გამოაფინეს.

სპარსეთში.

ტაშკენტი, 17 ივლ. მეშედის ბურჟუაზია თეირანში გარბის. თეირანში წითელ ჯარების გამარჯვების გამო, გამოცხადებულია საალყო წესები.

უკანასკნელი ცნობები

17 აგვისტოს სამხედრო ოპერატიული რადიო-ცნობა.

მოსკოვი, 18 აგვისტო. მტერმა დაიკავა ცეხანოვი, მაგრამ ჩვენი ხელ-ახალი შეტევით ცეხანოვი ისევ დავიკავეთ. ჩვენ წამოვიყვანეთ 1200 ტყვე და წამოვიღეთ 7 ტყვიისმფრქვეველი. ვარშავისა და ნოვოგეორგიევსკის ჩრდილოეთ აღმოსავლეთით სწარმოებს სასტიკი ბრძოლები.

ვლადიმირ-ვოლინსკის დასავლეთით ჩვენ დავიკავეთ გრუბეშოვი და სოფლების მთელი რიგი.

ტარნოპოლის რაიონში, ჩვენმა ჯარებმა დაიკავა რამოდენიმე გამაგრებული პუნქტები და ბრძოლით მიუახლოვდენ ზბოროვს.

დნესტრზე და შავი-ზღვის ნაპირათ მდგომარეობა არ შეცვლილა.

ორეხოვის რაიონში დიდი ბრძოლების შემდეგ ჩვენ წამოვიყვანეთ ტყვეები და ხელთ ვიგდეთ ზარბაზნები.

გ რ ა ფ ი. ეს არის—მარატი!

მ ა რ ა ტ. დიახ, მე ვარ აქან პოლმარტ. მაგრამ ცოცხალი მარატი არ დანებდება ვერსალის მონებს. (მის ხელში გამოჩნდება დამბაჩა) ეს იქნება პირველი და უკანასკნელი გასროლა. (დამბაჩას მომართავს).

გ რ ა ფ ი. ეშმაკმა წაიღოს (ერთ წუთში დაიბნევა, გარშემო მიმოიხედავს, შემდეგ მარტას ჩაჭიდებს ხელს და თავისკენ მიყავს) თუ რაიმე გაგიბედია.. ეს ქალი დახვრეტილი იქნება.

მ ა რ ა ტ ი. საძაგელი!! (დამბაჩას ხელიდან აგდებს).

გ რ ა ფ ი. ჯარის კაცებო, წაიყვანეთ! (ჯარისკაცები მოძრაობენ).

მ ა რ ტ ა. (ჩავარდება ჯარისკაცებსა და მარატს შორის) შეჩერდით, ბრმებო! რას მოქმედობთ? მოქალაქე მარატ, მიახვედრე ამათ! (ჯარისკაცები შეჩერდებიან და თოფებს ძირს დაუშვებენ).

გ რ ა ფ ი. ჯარისკაცებო! რას გაჩუმდით? ეს ხომ დისციპლინის დარღვევაა? ვის უნდა უსმენდეთ თქვენ, მე თქვენს ოფიცერს თუ ამ სანკიულოტებს? მე თქვენ პასუხისგებაში მიგცემთ?

1 გ ვ ა რ დ. ბატონო უფროსო! ჩვენ არ ვიცით ვინ არის ეს?

მ ა რ ა ტ ი. მე მარატი ვარ. მე „ხალხის მეგობარი" ნუ თუ თქვენ არასდროს არ წაგიკითხავთ?

2 გ ვ ა რ დ. გესმის, ბართლომე? ეს ის არის, რომელიც „ხალხის მეგობარს" წერს.

1 გ ვ. ნუ თუ?

გ რ ა ფ ი. კმარა ენა მჭევრობა! ჯარისკაცებო, იარაღი!

1 გ ვ. ბოდიშს ვიხდით მოქალაქე კომანდირო, მაგრამ აქ ალბათ რაღაც შეცდომა მოხდა... არ შეიძლება... მართლაც და გილიოტინზე ათრიოთ კაცმა „ხალხის მეგობარი"!

გ რ ა ფ ი. ეს ამბოხებაა!

2 გ ვ ა რ დ. უკანასკნელ უნდა მივსცეთ კაცს სიკვდილის წინ ლაპარაკის ნება!

მ ა რ ა ტ ი. ჯარისკაცებო, მოგმართავთ თქვენ ამ წარჩინებული ოინბაზის საგულისხმოთ! ნუ თუ საკვირვირველი არ არის, რომ ერთი კაცი გიბრძანებთ თქვენ აასრულოთ მისი სურვილი მაშინ, როდესაც თქვენ არ იცით, რისთვის მიყვებით მას! გამოიღვიძეთ მოქალაქენო, ძალა ხომ თქვენა ხართ!?

მ ა რ ტ ა—უკანასკნელ გაიგეთ, გაიგეთ, რომ აღარა ხართ სათამაშო ნივთები!

მ ა რ ა ტ ი — ძმებო, ჯარის - კაცებო! თქვენ მოტყუებული ხართ! თქვენ თავზე გაისმის რევოლიუციის ჭექა-ქუხილი, თქვენ თავზე ფრიალებენ თავისუფლების წითელი ფრთები და ეს არა-რა არისტოკრატი კი წუწუნებს და ყვირის „ამბოხებააო" და უნდა, რომ დაგიმორჩილოს თქვენ, გმირები, მებრძოლნი და ქვეყნის მფლობელნი.., ძმებო, ნუ თუ თქვენ ვერ ხედავთ, რომ მათ, ამ არისტოკრატებმა და ვაჭრუკებმა მისცეს ხალხს გამოსულიყო სარდაფებიდან მხოლოთ იმიტომ, რომ ამით შეეშინებიათ მეფე, მაგრამ ეხლა, როცა ეს აისრულეს, კვლავ მზათ არიან შეგრეკონ თქვენ სიბნელეში და ჯურღმულში!

მ ე ო რ ე გ ვ ა რ დ.—გესმის, ბართლომე, რას ამბობს?

1 გ ვ ა რ დ. გაჩუმდი, ძმაო, მართლაც რომ საქმეზე ლაპარაკობს.

მ ა რ ა ტ ი—და ეს უნდათ მათ ქნან თქვენი ხელებით. ჯარისკაცებო! ნაციონალურ გვარდიის, ხალხის შვილებო! იმათ უნდათ, თქვენ თქვენი ძმებისა და მამების ჯალათებათ შექმნან!

გ რ ა ფ—ჯარისკაცებო! დრო არის ჩააჩუმოთ. ნუ თუ არ გესმით, რომ ის ნაციონალურ გვარდიას შეურაცხყოფს...

მ ა რ ა ტ ი—ჯარისკაცებო, მოიგონეთ ვინა ხართ! ნუ თუ თქვენ ხალხის შვილები არა ხართ? საიდან მოდით თქვენ აქ? მრისხანე ბრეტანიიდან, ოვერნიდან, ღარიბ სავოიიდან და მარსელიდან, სადაც პირველათ გაისმა ჩვენი სიმღერა თავისუფლებისა, თქვენ მოდით პარიჟის ბნელ სარდაფებიდან, ჩვენი პარიჟის, რომელმაც იყიდა თავისუფლება თავისი ღარიბ ხალხის გმირობით და სისხლით! დღეს კი თქვენ გაიძულებენ ახრჩოთ თქვენი ძმები და მამები იმისთვის, რომ იმათ უნდათ უფრო მეტი გამაძღარნი და თავისუფლები იყვნენ, ვინემ წინათ. თქვით თქვენ, რომ მე მართალს არ ვამბობ, თქვით, რომ თქვენი თოფები მდიდრების არისტოკრატების და მღვდლების წინააღმდეგ არის მიმართული და მე თქვენ დაგნებდებით და წაგყობით სიკვდილთან... საითაც გსურთ... რადგანაც მაშინ მართალი არ ვიქნები!

2-რ ე გ ვ ა რ დ. ბართლომე!?

1-ლ ი გ ვ ა რ დ. ყველაფერი მართალია, ის მართალს ამბობს!!

1-ლ ი ჯ ა რ ი ს კ. ჩვენ ღარიბები უნდა ვიჭიროთ?!

2-რ ე ჯ ა რ ი ს კ. მე ამას წინეთ გამაგზავნეს იმ სახლში, სადაც დავიბადე...

3 მ ე ჯ ა რ ი ს კ. სასახლეში კი ერთ დღესაც არ ვყოფილვარ!

მ ა რ ტ ა. ისმინეთ, ჯარის-კაცებო!

მ ა რ ა ტ ი. მაგრამ ეს ცოტაა, ვლაპარაკობ მე...

გ რ ა ფ. კმარა! ჯარისკაცებო გიბრძანებთ, რომ აქიდან გახვიდეთ!

მ ა რ ტ ა. (ხარხარებს) ოჰო, შეშინდა დამამშვიდებელი! არ წახვიდეთ ჯარისკაცებო, უსმინეთ!

1-ლ ი ჯ ა რ ი ს კ. ჩვენ კი—არ ვფიქრობთ!

2 რ ე ჯ ა რ ი ს კ. უსათუოთ უნდა მოუსმინოთ!

3-მ ე ჯ ა რ ი ს კ. ძვირათ მოისმენს კაცი ამისთანა სიტყვებს!

1-ლ ი ჯ ა რ ი ს კ. უნდა წაიკითხო და იმასაც გართმევენ.

მ ა რ ა ტ ი. მოდის დრო, როცა ყველა მშრომელნი მიხვდებიან, რომ მათი გული სცემს ერთნაირათ! (გრაფი კარებისკენ მიიპარება).

მ ა რ ტ ა. არ მისცეთ მას ნება წასვლის! შესდექ!!! უნდა მოელოს ბოლო ერთხელ და უკანასკნელად.

1-ლ ი ჯ ა რ ი ს კ. (გზაზე გადაეღობება) მოითმინეთ მეგობარო!

2-რ ე ჯ ა რ ი ს კ. არც ასე მალე...

3-მ ე ჯ ა რ ი ს კ. კმარა, მასთან ცერემონია (გრაფს დაიჭერენ. ცოტა მიწევ-მოწევაა).

1-ლ ი გ ვ ა რ დ. აქ დადექ!

2-რ ე გ ვ ა რ დ. ათასჯერ აგვისრულებია თქვენი ბრძანება, ეხლა კი შენ ერთხელ აასრულე. ეს იქნება ერთი და უკანასკნელი. (ჯარისკაცებს მიყავთ გრაფი და მიაყრდნობენ კედელს. ეს ის ადგილია, სადაც იდგენ მარტა და მარატი. თოფებს აამოძრავებენ).

1-ლ ი გ ვ ა რ დ. მოიგონე შენი ავაზაკობა.

2-რ ე გ ვ ა რ დ. არ მოუყვანოთ მღვდელი?

1-ლ ი გ ვ ა რ დ. მღვდლებს არ ცალიათ, ისინი მეფისთვის ლოცულობენ ახლა! (ჯარის-კაცები თოფებს დაუმიზნებენ და ბრძანებას ელიან).

1 გ. ერთი...

გ რ ა ფ ი. (მუხლებზე ეცემა..) შემიბრალეთ.. ერთი შეცდომაა:

1 გ ვ. ეხლავე გავასწორებთ..

გ რ ა ფ ი. მე... არას დროს.. მე ყოველთვის ვიყავი თქვენი მეგობარი.. მომიტევეთ!

მ ა რ ა ტ ი. შეჩერდით, მოქალაქენო!

1 გვ. თქვენ გინდათ აპატიოთ?!

მ ა რ ა ტ ი. სიკვდილი ბრმა რისხვით მოვლინებული ამცირებს თავისუფალ ხალხის პატივსა და სახელს!

ჯ ა რ ი ს-კ ა ც ე ბ ი. შენი ბედია, ხელმწიფის ფარშავანგო!

მ ა რ ა ტ. ადექი! (გრაფი დგება) აქ დადე შენი „შარფი" და ხმალი! (ხდიან და იქვე გვერდზე ალაგებენ. „ხმალი და შარფი - ძალა უფლების სიმბოლოა. იმათი წართმევა—შეურაცხყოფაა.". თავისთვის ამბობს გრაფი) ეხლა კი წადი!.

გ რ ა ფ ი. (სიხარულისაგან რაქნას აღარ იცის) ნუ თუ? ნუ თუ შეიძლება წასვლა?!

მ ა რ ა ტ ი. ნახვამდის გრაფ გექტორ ანატოლ კურტენე დე-გორჟეველ! ჩვენ გაგანთავისუფლეთ თქვენ იმიტომ, რომ ჩვენ არასდროს არ გვინდა უაზრო სიკვდილი!

გ რ ა ფ ი. (კარებისკენ მიდის და თან თაყვანს ცემს, ხელში ქუდი უკავია) გმადლობთ! გმადლობთ!

მ ა რ ა ტ ი. მაგრამ ჩვენ კიდევ შევხვდებით ერთმანეთს... როცა თქვენ გილიოტინაზე იქნებით.

1 გ ვ ა რ დ. (მოიხდის მუნდირს) ეშმაკს წაეღოს ეს ჯალათების ფორმა... მეტი არ მინდა.

2—გ. იარაღებიც უნდა გადავყაროთ.

მ ა რ ა ტ ი. ეს შეუძლებელია არავის გულისთვის მოქალაქე ჯარის-კაცებო! თქვენ მაგრათ დაიკავეთ ხელში თქვენი იარაღი მხოლოთ უნდა მიმართოთ ის არა ღარიბი ხალხის წინააღმდეგ, არამედ ამ მოღალატეების წინააღმდეგ.. იარაღი ხელში ძმებო! ეს ერთი საშვალებათაგანია თავისუფლების მომნიჭებელი. მათ უნდათ მეფე გაანთავისუფლონ და უცხოელები მოიპატიჟონ, რომ მათ თავის მურტალი ფეხებით გაუჭყლიტონ წითელ ქუდებში თავები,. თქვენი იარაღი მიმართეთ მათ წინააღმდეგ!. იარაღი, ძმებო! წინააღმდეგ შემთხვევაში, სისხლში ჩაგახრჩობენ. გაუმარჯოს იარაღს მშრომელ ხალხის ხელში!

მ ა რ ტ ა. მხოლოთ იარაღით შეძლებენ ჩვენი თავისუფლების დაცვას.

ჯ ა რ ი ს კ ა ც ე ბ ი. გაუმარჯოს თავისუფლებას!

მ ე - 2 - ე გ ვ ა რ დ. გმადლობ მოქალაქე მარატ! თქვენ გაგვიხილეთ ჩვენ თვალები. ეხლა თქვენ ჩვენი უფროსი ხართ! გაუმარჯოს მარატს — „ხალხის მეგობარს"!!

(ფარდა)

მთარგმ. სან. ეული.

საქართველოს ახალგაზრდა კომუნისტების ფურცელი

საქ. მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტურ კავშირის ყველა ორგანიზაციებს.

ამხანაგებო! 25 აგვისტოს ქ. თფილისში მოხდება ჩვენი ორგანიზაციების ყრილობა, ცენ. კომ. უკვე შეუდგა ყრილობის ტეხნიკურ მხარის მოგვარებას. ახლა ჯერი ამხანაგებო, თქვენზეა, ცენტრალური ეომიტეტი მოგიწოდებთ თქვენ რომ გაათკეცებული ენერგიით შეუდგეთ ყრილობისათვის მზადებას.

კავშირის ორგანიზაცია, რომელიც აერთებს 50 წევრს, გზავნის გადამწყვეტი ხმით 1 დელეგატს, 50-ზე ნაკლები კი აგზავნის სათათბირო ხმით 1 დელეგატს.

ყრილობის დღიური წესრიგი:

1) მიმდინარე მომენტი და პროლეტარულ ახალგაზრდობის ტაქტიკა.
2) მოხსენება ყოფილ საოლქო და ცენტრალურ კომიტეტისა.
3) მოხსენებები ადგილებიდან.
4) ორგანიზაციის შემადგენლობა.
5) მუშაობა მუშათა ახალგაზრდობაში.
6) მუშაობა სოფლათ.
7) მუშაობა მუშა-ქალთა ახალგაზრდობაში.
8) კულტურულ განმანათლებელი მუშაობა.
9) დამოკიდებულება პარტიასთან.
10) ინტერნაციონალი.
11) არჩევნები.
12) მიმდინარე საქმეები.

ცენტრალური კომიტეტი კიდევ ერთხელ მოაგონებს პროვინციის ორგანიზაციებს, ემზადონ ყრილობისათვის ყოველივე ცნობებისათვის ყრილობის შესახებ უნდა მიმართონ შემდეგი მისამართით: თფილისი ნოვო-ბებუთოვის ქუჩა № 11 11—1 საათამდე ცეკას მდივანს. 25 აგვისტოს დილით დელეგატები უნდა იყვენ თფილისში რათა ყრილობის გახსნა არ დაგვიანდეს.

საქ. მუშ. და გლეხ. ახალ. კომ. კავშირის დროებითი ცენტრალური კომიტეტი.

საქართველოს ახალგაზრდა კომუნისტების ყრილობა.

საქ. ახალ. კომ. ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებით 25 აგვისტოს ტფილისში მოხდება საქართველოს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ორგანიზაციების პირველი ლეგალური ყრილობა. ამ ყრილობამ უნდა დააგვირგვინოს ის რევოლიუციონური მუშაობა, რომელსაც უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში აწარმოებდა საქართველოს კომუნისტური ახალგაზრდობა.

საქართველოს ახალგაზრდობა მეტისმეტად ჩამორჩა თავის დასავლეთ და სამხრეთ ამხანაგებს კომუნისტურ კავშირების დაარსებაში, მაგრამ კავშირების ორი წლის არსებობამ აქ, დაამტკიცა, რომ ისინი დგანან რეალურ საფუძველზე და მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის თანაგრძნობა მათ მხარეზეა.

არა ლეგალურ მუშაობის ხანაში იდევნებოდნენ და ციხეებში იტანჯებოდნენ ყველა აქტიური ამხანაგები, რომლებიც გამოცდილი იყვენ უკვე რევოლიუციონური მუშაობაში. კავშირი ორგანიზაციებს შორის იყო სუსტი, რადგანაც ყველა ორგანიზატორებს და პროპაგანდისტებს სდევნიდენ რევოლიუციის მონაპოვართა სახელოვანი დამცველი რაზმელები, ყველა ეს გარემოება ფრიად აფერხებდა მუშაობას. მაგრამ მიუხედავათ ამისა, დღეს საქართველოში არ არის არც ერთი კუთხე, სადაც არ არსებობს კომუნისტურ ახალგაზრდობის ორგანიზაციები. ეს იმისი დამამტკიცებელია, რომ საქართველოს პროლეტარულმა ახალგაზრდობამ სავსებით შეიგონ დღევანდელი საერთაშორისო მდგომარეობა, და დაადგა იმ გზას, რომლითაც პროლეტარიატი მიისწრაფვის საბოლოო გამარჯვებისკენ.

თავის ორგანიზაციულ მუშაობასთან ერთად კომუნისტური ახალგაზრდობა ყოველ მხრივ ეხმარებოდა თავის უფროს ამხანაგს—კომუნისტურ პარტიას. ის მუდამ მზათ იყო შეეწირა თავისი სიცოცხლეც კი მუშათა და გლეხთა განთავისუფლებისათვის.

გამოცხადდა რა ლეგალიზაცია, ახალგაზრდობამ გააძლიერა თავისი მოქმედება და ხელი მოჰკიდა ყველგან ორგანიზაციების აღდგენას. მართალია მენშევიკების აგენტები შეეცადენ სრულიად გაენადგურებიათ ახალგაზრდობის კავშირები, მაგრამ ამ რეპრესიებმა უფრო განამტკიცა ახალგაზრდობის რევოლიუციონური სულისკვეთება.

საქართველოს კომუნისტური ახალგაზრდობა არ გადაუხვევს იმ გზას, რომლითაც მიექანება ის საბოლაო გამარჯვებისაკენ.

ეს გზა ახალგაზრდობის კომუნისტურ ინტერნაციონალის გზაა. მსოფლიო პროლეტარულ ახალგაზრდობასთან ერთად საქართველოს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობა მიისწრაფვის დაამხოს კაპიტალისტური მსოფლიო და მის ნანგრევებზე დაამყაროს პროლეტარიატის დიქტატურა.

ეს გახლავთ ერთად ერთი გზა, რომლითაც შეუძლია იაროს ჩვენმა პროლეტარულმა ახალგაზრდობამ. ამ გზით მიდიოდა ის წინათ, ამ გზით განაგრძობს წინსვლას შემდეგშიაც და ამ გზით მოიპოვებს გამარჯვებას ახალგაზრდობა კაპიტალისტებზე და ყველა ხარისხის და ფერის ცრუ-სოციალისტებზე.

ჩვენ გვწამს, რომ საქართველოს პროლეტარული ახალგაზრდობა თავის ყრილობაზე ერთხელ კიდევ დაამტკიცებს თავის ერთგულებას სხვა ქვეყნების ამხანაგებთან, რომ იგი ყოველთვის მზათ არის კაპიტალისტურ მსოფლიოს დასამხობათ. აქტიურ ბრძოლაში ჩაებას.

ყრილობა დააგვირგვინებს მუშაობის პირველ ხანას, მოუმზადებს მოქმედებას უფრო ფართო ნიადაგს, რომელზედაც მალე გაერთიანდება საქართველოს მთელი პროლეტარული ახალგაზრდობა.

აზერბაიჯანის წითელი ახალგაზრდობის პირველი ყრილობა

16 ივლისს ბაქოში გაიხსნა აზერბაიჯანის კომუნისტური ახალგაზრდობის პირველი ყრილობა. ყრილობას დაესწრო 300-ზე მეტი დელეგატი, რომლებიც წარმოადგენდენ ათი ათასზე მეტ შეკავშირებულ ახალგაზდობას. მათ შორის უმრავლესობა მუსულმანებია.

სრულ სამ საათზე მუშათა კლუბში, რომელიც წითელი დროშებით იყო მორთული, ამხ. ხარხაშოვმა გახსნა ყრილობა აზერბაიჯანის კომუნისტურ ახალგაზდობის კავშირის დროებითი ცენტრალური კომიტეტის სახელით.

პირველად ყრილობის მისასალმებელი სიტყვა ეძლევა აზერბაიჯანის კომუნისტურ პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სახელით ამხ. მიკოიანს. ამხანაგებო!—იწყებს მიკოიანი—კომუნისტურმა პარტიამ რუსეთში და აზერბაიჯანში შესძლო ბურჟუაზიული სახელმწიფო აპარატის დანგრევა და მის ნანგრევებზე შეჰქმნა მუშათა და გლეხთა სახელმწიფო და აი თქვენი, რევოლიუციის წიაღიდან გამოსულ ახალგაზრდობის ვალია მხარი დაუჭიროთ და იარაღით ხელში დაიცვათ რუსეთის და აზერბაიჯანის საბჭოთა რესპუბლიკა; ახალგაზრდობა ყოველ რევოლიუციონურ გამოსვლებში აქტიურ მონაწილეობას იღებს, და მებრძოლ პროლეტარიატის წინა რიგში იბრძვის, საბჭოთა რესპუბლიკის შესაქმნელათ.

თქვენ, ადერბაიჯანის კომუნისტურმა ახალგაზრდობამ წინ გაუსწრენ კომუნისტურ პარტიას, მასზე ადრე შეკავშირდით და კიდეც მოიწვიეთ თქვენი ყრილობა. მოგესალმებით რა აზერბაიჯანის კომუნისტურ პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პარტიის სახელით, გისურვებთ, რომ კომუნისტურ პარტიასთან ერთად გებრძოლოთ კონტრევოლიუციის წინაღმდეგ და გამემაგრებინოთ საბჭოთა მთავრობა. (მხურვალე ტაში, რომელიც ოვაციაზე გადადის) შემდეგ აზერბაიჯანის კომუნისტურ პარტიის ცენტრალურ კომიტეტის სახელით თათრულათ მიესალმა ყრილობას ამხ. სულთანოვი რომლის სიტყვასაც მხურვალე ტაში ფარავს.

თავმჯდომარე. ამხანაგებო, ჩვენ შორის არის ახლათ გაძევებული საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკიდან ძველი რევოლიუციონერი და წევრი საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ცენტრალურ კომიტეტისა, ამხ. სტურუა, ამხანაგებო, სტურუას სახით ყრილობამ უნდა მიესალმოს საქართველოს კომუნისტურ პარტიას, და ახლაგაზრდათა კავშირის, სწორეთ იმ პარტიას და კავშიოს, რომელიც შეურიგებელ ბრძოლას აწარმოებს სქართველოს ბურჟუაზიის წინაღმდეგ. (დელეგატები ფეხზე დგებიან და ოვაციას უმართვენ ამხ. სტურუას).

სტურუა. ამხანაგებო მე მოგესალმესალმებით იმ პარტიის სახელით რომელიც უთანასწორო ბრძოლას აწარმოებს მენშევიკების წინააღმდეგ საბჭოთა საქართველოს შესაქმნელად. ამხანაგებო. თქვენ უკვე გეცოდინებათ თუ რა დევნას განვიცდით ჩვენ საქართველოში. მაგრამ ჩვენ გვწამს, რომ ბოლოს და ბოლოს ჩვენ უნდა გავიმარჯვოთ და შორს არ არის ის დღე როცა მენშევიკურ საქართველოშიც გაიმარჯვებს ჩვენი იდეა. (ორატორის უკანასკნელ სიტყვებს ტაში ფარავს).

ბ.

(შემდეგი იქნება)

ამხანაგებო!

მოგვაწოდეთ ცნობები ჩვენი კავშირის მდგომარეობის შესახებ და აგრეთვე მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის ცხოვრებიდან. „ახალგაზრდა კომუნისტის" რედაქცია სიამოვნებით მიიღებს თქვენგან მოწოდებულ ცნობებს.

„ახალ. კომ. ფურც." სარედაქციო კოლეგია.

კომუნისტური ახალგაზდობა.

კავკასია.

ბაქო.

ახალგაზდობის კავშირმა გაგზავნა 10 წევრი პროფესიონალურ მომუშავეთა კურსებზე.

სასურსათო სახალხო კომისარიატის თხოვნით კავშირმა გაგზავნა რამდენიმე ამხანაგი კოოპერაციის კურსებზე.

ივნისის ბოლო რიცხვებში მოსკოვში მძიმე არტილერიის კურსებზე გამგზავრა წითელ კურსანტების ჯგუფი. მათ შორის უმრავლესობა კავშირის წევრებია.

ქ. სტავროპოლი.

ქ. სტავროპოლის ახალგაზდობის კომუნისტური კავშირი აწარმოებს მუშაობას ფართო ფარგლებში. არსებობს სააგიტაციო, ეკონომიურ უფლებრივი და სამხატვრო სექციები. გახსნილია კლუბი. კავშირში ირიცხება 300 წევრი.

მაიკოპი.

გამოვიდა ახალგაზდობის ორგანოს პირველი ნომერი. კავშირმა გახსნა სხვა და სხვა დარგის სახელოსნოები. კავშირი აარსებს განყოფილებებს სოფლებში.

თურქესთანი.

ახალგაზდობის კომუნისტური მოძრაობა ღებულობს ფართო და ორგანიზაციულ ხასიათს. ამ ბოლო დროს დაარსებულია საოლქო და სამაზრო ცენტრები. კავშირის წევრთა რიცხვი აღემატება 10.000. უმრავლესობას მათ შორის შეადგენენ მუსლუმანები. ყოველ ქალაქში, სადაც კი არის პარტიული ორგანო, გამოდის „ახალგაზდობის ფურცელი". პოლიტიკურ-განმანათლებელი მუშაობა კარგათ არის დაყენებული; ყოველ მსხვილ ორგანიიაციასთან არსებობს კლუბი, წერა-კითხვის შკოლა. საოლქო პარტიულ შკოლასთან არსდება ახალგაზდობის სექცია.

პოლონეთი

რეაქცია ხელს უშლის ახალგაზრდა კომუნისტების ორგანიზაციულად შეკავშირებას. ჯერ-ჯერობით ისინი მუშაობენ პარტიაში. ებრაელთა ახალგაზრდობის ზოგიერთი სოციალისტური კავშირები შევიდენ ინტერნაციონალში.

რუსეთი

პეტროგრადის გუბერნია

პეტროგრადის გუბერნიაში შეკავშირებულია 10.000 მშრომელი ახალგაზრდა (პეტროგრადის გარდა). სოციალური მდგომარეობა: 40 პროც. გლეხებია, 25 პროც. საბჭოთა დაწესებულებებში მოსამსახურე, 20 პროც. მუშები, 10 პროც. მოსწავლენი. სულ 113 ორგანიზაციაა—98 გლეხების, 15 ქალაქის. მუშაობა კარგათ მიმდინარეობს.

მოსკოვის გუბ.

მაისში მოხდა მოსკოვის გუბერნიის კავშირთა ყრილობა. დეესწრო 150 დელეგატი. სულ (გარდა ქ. მოსკოვისა) გუბერნიაში არსებობს 300 ორგანიზაცია, რომელშიაც ირიცხება 17.000 წევრი.

ციმბირი

ქ. კრასნოიარსკში გამოდის კავშირის ორგანო „კრასნოიარსკი რაბოჩი." კოლჩაკის დამარცხების შემდეგ ახალგაზრდობა აღტაცებით ეწერება კავშირში. სულ არსებობს 900 ორგანიზაცია, რომელშიაც ითვლება 60.000 წევრი.

ჩინეთის კედლებთან.

წრეულს ჩინეთის საზღვარზე ახლო მდებარე ქ. ჯარკენტში დაარსდა კავშირი. კავშირში შედიან მრავალი ჩინელებიც. კავშირი დაარსდა საზღვართან.

უფის გუბ.

უფის გუბერნიაში კავშირში ითვლება 7.000 წევრი. სწარმოებს კულტურულ განმანათლებელი მუშაობა.

(გაგრძელება იქნება).

უცხოეთში.

იტალია.

მიღებულ ცნობებით იტალიის ახალგაზრდობის სოციალისტურ კავშირის წევრთა რიცხვი იზრდება არაჩვეულებრივ სისწრაფით. საერთაშორისო ყრილობის შემდეგ, რომელზედაც იტალიის დელეგატი წარმოადგენდა 35,000 წევრს, 1920 წ დასაწყისში კავშირში უკვე ირიცხებოდა 40,000 წევრი.

იმ პოლიტიკის შესახებ, რომელსაც აწარმოებს სოციალისტური პარტია, ახალგაზრდობის ცენტრალურმა კომიტეტმა აღნიშნა, რომ პარტია თავის პრაქტიკულ მოქმედებაში არ შეეფერება იმ პროგრამას, რომელიც იყო მიღებული ბოლონიის ყრილობაზე, მიუხედავათ იმისა რომ დღევანდელი კრიზისი მოითხოვს, როგორც პარტიულ პრინციპების სწორ შესრულებას, ისე პარტიის აქტიურ მოქმედებასაც. ამ გვარ პოლიტიკის მიზეზათ კავშირი თვლის თვით პარტიის შემადგენლობას, რომელშიაც არიან სხვადასხვა მსოფლმხედველობის ელემენტები, მაგალითად, სოციალ-პატრიოტები, ცენტროვიკები, მაქსიმალისტები და კომუნისტები,

ცენტრალური კომიტეტი სთვლის პარტიის ამ გვარ შემადგენლობას სახიფათოთ რადგანაც: არავინ არ უარჰყოფს თავის მსოფლ მხედველობას და ეცდება აჯობოს მეორე მიმდინარეობას, რითაც ირღვევა პარტიული დისციპლინა; 2) კომუნისტური მსოფლ-მხედველობა და მესამე ინტერნაციონალის პოზიცია, რომელსაც მიემხრო სოციალისტური პარტია, სტოვებს თავის გარეშე სოციალ-პატრიოტებს და ცენტროვიკებს, და 3) პარტია ბევრს დროს და ენერგიას ჰკარგავს სხვა და სხვა მიმდინარეობათა ბრძოლაში, რითაც ფერხდება პარტიის აქტიობა,—დადგენილია დაბეჯითებით ეთხოვოს პარტიას განთავისუფლდეს არა სასურველ ელემენტებისგან და დაარსებულ იქნეს კომუნისტური პარტია.

იტალიის სოციალისტურ პარტიის ცენტრალური ორგანო („წინ") იუწყება, რომ ახალგაზრდობის კომუნისტურ ორგანიზაციების ბიურო გადავიდა რომში.

აქვე განზრახულია მოწვეულ იქნეს დეკემბრის შუა რიცხვებში ახალგაზრდობის კომუნისტური ორგანიზაციების საერთაშორისო ყრილობა.

საბერძნეთი.

პროლეტარულ ახალგაზრდობის ორგანიზაციები არსებობენ აოინაში, სალონიკში, პირეისში და სხვა ქალაქებში კავშირში ითვლება 700 კაცი. ამ მოკლე ხანში განზრახულია მოწვეულ იქნას კონფერენცია, რომელზედაც კავშირი ოფიციალურად მიემხრობა ახალგაზრდობის კომუნისტურ ინტერნაცონალს.

ბულგარეთი.

ახალგაზრდათა სოციალ-დემოკრატიულ ორგანიზაციასთან ერთად არსებობს კომუნისტური კავშირი, რომელსაც აქვს თავისი ორგანო „მლადიოკა პრავდა". კავშირი აწარმოებს ძლიერ პოლიტიკურ აგიტაციას.

ჩვენ კავშირში

ბათუმი.

დიდი ხანი არ არის მას შემდეგ რაც ბათუმში ლეგალურათ დაიწყო მუშაობა, კომუნისტურმა პარტიამ და აგრეთვე ახალგაზრდობის კომუნისტურმა კავშირმაც, მაგრამ ნაყოფი ლეგალურ მუშაობისა დიდია, ახალგაზრდა მუშებმა მხოლოთ ლეგალიზაციის შემდეგ გაიგეს ჩვენი კავშირის არსებობა და კიდევაც ეწერებიან კავშირში. ამ ათი დღის წინეთ მოხდა კონფერენცია მუშათა და გლეხთა კომუნისტურ კავშირის ბათუმის ორგანიზაციისა რომელსაც დაესწრო წევრი ცენტრალური კომიტეტისა ამხ. ა—ძე.

კონფერენცია კარგათ ჩატარდა, აირჩიეს ახალი კომიტეტი რომელიც ენერგიულათ შეუდგა საქმეს. ბათუმის კომიტეტთან არსებობს პროპაგანდისტების კოლეგია, რომელიც იაჩეიკებში მუშაობას აწარმოებს.

კავშირში ითვლება 100-დე წევრი.

ამ დღეებში აქ ჩამოვიდა მეორე წევრი დროებითი ცენტრალურ კომიტეტისა ამხ. ძ—ე რევიზიისათვის, ამხანაგი კომიტეტის მუშაობით კმაყოფილი დარჩა.

ტარიელი.

სამტრედია.

სამტრედიის რაიონში ჩვენი კავშირი თანდათან ძლიერდება, თუმცა მათ ხელს უშლის რეპრესიები, რომელსაც აქაური ადმინისტრაცია აწარმოებს კომუნისტების წინააღმდეგ. 7 აგვისტოს მოხდა რაიონული კონფერენცია, რომელსაც დაესწრო ქუთ. საგუბ. კომიტეტ. წევრი ამხ. ფ. ვ—ძე.

კონფერენციამ მოისმინა მოხსენება იაჩეიკების წარმომადგენლებისაგან, საგუბერნიო კომიტეტისგან და სხვა... არჩეულ იქმნა ახალი კომიტეტი, რის შემდეგაც ამხ. ა—ძემ აცნობა კონფერენციას რომ აგვისტოს დამლევს თბილისში მოხდება ყრილობა და მოუწოდა ამხანაგებს ემზადონ ყრილობისათვის, საერთოთ კონფერენციის მუშაობა ნაყოფიერი იყო.

დრ. რედაქტორი:

დიმიტრი ჯორბენაძე.

უწყებანი:

საქართველოს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ტფილისის კომიტეტი მოთავსებულია რუსთაველის შენობაში. ბიურო ღიაა 5 საათ.—8 საათ.

კავშირის ცეკა მოთავსებულია ახალ-ბებუთოვის ქუჩაზე № 11 Ново-Бебутовская № 11. ბიურო ღიაა 11 ს—ან.

გამოვიდა და შეიძლება შეიძინოთ ტფ. კომიტეტში ქართულ ენაზე შემდეგი ბროშიურა: „ახალგაზრდობის კომუნისტურ ინტერნაციონალის პროგრამა და მანიფესტი.

ამ მოკლე ხანში დაიბეჭდება და გამოვა ქართულ ენაზე გიორგი ჩიჩერინის წიგნი: „ახალგაზრდობის კომუნისტურ ინტერნაციონალის ისტორია".

სტამბა „ეკონომია" დიდი ვანქის ქ. № 3.